

<p>Nakladnik</p> Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Gliptoteka
<p>Za nakladnika</p> akademik Slavko Cvetnić
<p>Glavni i odgovorni urednik</p> akademik Ivan Kožarić
<p>Urednica</p> Ariana Kralj, upraviteljica Gliptoteke HAZU
<p>Autori tekstova</p> akademik Tonko Maroević akademik Luka Paljetak Vesna Mažuran Subotić Jagoda Buić / Jadranka Dizdar
<p>Fotografije</p> Jean Bernard
<p>Likovna postava</p> Jagoda Buić Ranko Novak
<p>Video</p> Jagoda Buić Arsenije Jovanović /zvuk/
<p>Fotografija J. Buić</p> Bernardo Bernardi
<p>Grafičko oblikovanje i priprema pozivnice i deplijana</p> Lokas Design
<p>Tehnička postava izložbe</p> Tehnička služba Gliptoteke HAZU
<p>Administracija izložbe</p> Milena Rumiha Kanižaj
<p>Tisak</p> Intergrafika
<p>Naklada</p> 500 komada
<p>IZLOŽBA JAGODA BUIĆ – CARTA CANTA VII., KOLAŽI 2004-2008., GVAŠEVI, MINIJATURE, INSTALACIJA, TAPISERIJA, VIDEO, SKICE GLIPTOTEKA HAZU /GALERIJA I., II., III./ PROSINAC 2008. – SIJEČANJ 2009.</p>
<p>Financijska potpora</p> Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport grada Zagreba

JAGODA BUIĆ

Mladenački, svježe i neopterećeno, to je opći dojam ljudi kada ugledaju vaše kolaže od papira. Što producira osjećaj tolike energije?

Upravo sa te tri riječi izrazio je Tonko Maroević svoj neposredni dojam kada je prvi put vidio moje kolaže na samostalnoj izložbi u galeriji «Kortil» u Rijeci, 2006. godine. A kad on kaže, znači da je tako. Moje druženje sa papirom je novo: otkrivanje mogućnosti – iznenađujuće; iskustvo – neopterećeno; poetika krhkog materijala – inspirirajuća. Pa, svaka nova ljubav je mlada.

Osim iznimne uspješnosti, vašu umjetničku karijeru karakteriziraju stabilna i ogromna radoznalost te nevjerovatna svestranost. Može li se reći da vrijeme radi za vas?

U izvjesnom smislu – da. A možda ja radim za vrijeme. U ovom poslu kojim se bavim, ja sam uvijek stvarala nekako prerano, prije ostalih. Video-art sam izživjela još prije 30 godina sa filmom «Sun, sand and sound» u Atlantic Center for the Arts na Floridi u SAD, gdje sam radila kao gost profesor. A video-art danas je trend i, čini se, nažalost jedini dozvoljeni oblik umjetnosti. Svoju ambijentalnu umjetnost radila sam još 60-tih godina, a ona je danas isto tako trend, zapravo tek je sada na neki način dospjela u fokus suvremene umjetnosti. Shakespearov «Richard III», hrabra i dinamična predstava bila je moja prva režija 1995. Neće biti zadnja, jer imam mnogo projekata. Oko 120 kostimografija i scenografija odradila sam s oduševljenjem diljem mog kazališnog puta, tapiserija je likovna disciplina koja je, kako kažete, pronijela moje ime po svjetskim muzejima i bijenalima, za modu i dizajn dobivala sam nagrade u Rimu i Milanu, u vrijeme kada je Italija bila središte takvih događanja, itd. To ne znači da me, unatoč lomljivom papiru, ne čeka u kamenolomu na Braču moj odabrani komad hridine ili bijela kamena cesta , na simpozijumu skulpture u Istri.

Ali, to je tek dogodine. U međuvremenu radujem se izložbi u zagrebačkoj Gliptoteci HAZU. Zagreb je moj grad, svi moji počeci, svi moji nenadomjestivi prijatelji koji su tu i oni koji više nisu.

Kako i zašto ste došli do delikatnog medija poput papira?

Upravo je delikatnost papira ono što najviše odgovara mojim sadašnjim promišljanjima i objektivnim mogućnostima. U svom ateljeu ja sam direktno suočena sa medijem, bez potrebe za timskim radom, kao što je to bivalo u teatru ili tapiseriji. Dakle, to je neposredan dodir ruke, kao kada crtam ili pišem. Kao u sažetoj japanskoj poeziji koja brzo i kratko izražava stanje duha, ja ravno ‘iz dlana’, sasvim neposredno ali sa respektom posegnem za papirom. Nekada ja dominiram papirom, a nekada papir zapovijeda meni. Ponese me svojim zakonitostima. Papir traži posebnu osjetljivost. Ali, svojom krhkošću ne isključuje trajanje. Ako se u nju unese dovoljno intenziteta i dovoljno gustoće vlastitog imperativa.

Japanske kuće traju 400 godina isto kao npr. Palazzo Pitti, koji je građen od granita. I ovi kolaži trajat će koliko traje duhovni naboj u njima.

Jednom ste rekli da ste se u rad s papirom upustili, kao i uvijek, iz avanturizma. Jeste li ovisnica o avanturi?

Jesam. Ali, ja krenem u pustolovinu i – vratim se u red. Svaka moja avantura ima svoju unutarnju geometriju. Osim toga, svaki materijal ima svoju vlastitu podsvjest i, ja je poštujem. Bez rizika nema napetosti, bez napetosti nema dinamike, a ona je rezultat uložene energije koja me pokreće u realizaciji svake moje zamisli. Energija je sve.

Kolaže od papira počeli ste raditi nakon što ste svjetsku slavu stekli do tada neviđenim tapiserijama u prostoru, ogromnih dimenzija. Kako doživljavate rad u sada znatno manjim formatima, jesu li dimenzije djela uopće od značaja kada je riječ o ideji koja se realizira?

Svaki medij, na ovaj ili onaj način, diktira dimenziju. Ne možemo kukicom isplesti Eiffelov toranj, ali je metalna konstrukcija uvjetovala tu apoteozu napetom željezu. Moje tapiserije spadaju u ambijentalnu umjetnost – svojom savitljivošću, toplinom materijala i dimenzijama stvarale su prostor oko čovjeka, dok je papir pismo u ruci, zamotuljak, list za pisanje – za manipuliranje s lakoćom. Ta materija je krhka, a kako moji kolaži moraju sami sebe nositi – ne mogu ići preko moguće veličine.

Tradicionalnost upotrebe papira u povijesti ljudske civilizacije, je li to nadahnuće ili ograničavajuće saznanje?

Ja, kao što znate, rado zaronim u tradiciju kao izvor svake inspiracije. Učinim hiljadu koraka unatrag, da učinim jedan korak naprijed. Biti sasvim tanki list u debeloj knjizi historije papira, bila bi mi čast.

Vaši se kolaži često kupaju u bjelini, u povijesti umjetnosti bijela boja označava inicijaciju, posvećivanje. Ili…?

Bijela boja je kraj i početak, boja i ne-boja. Ona je svakako boja papira – njegov arhetipski znak. Uvijek sam rado radila CRNO, da bi se bolje prepoznala struktura materijala, BIJELO, radi poetike i dematerijalizacije, CRVENO, jer ne mogu odoljeti svim mogućnostima onih raznih crvenih tonova, koji stvaraju ZVUK.

Svatko tko poznaje vaš rad zna da vi uvijek jednom fazom radoznalosti najavljujete slijedeću, i to u puno širim

razmjerima. Primjerice, svojim tapiserijama u prostoru najavili ste ambijentalnu umjetnost 30 godina prije nego što je to postao općeprihvaćeni trend u svijetu. Što planirate raditi nakon kolaža ili, što još radite osim kolaža?

To, nehotimično proročansko prati me otpočетка i uvijek u svim fazama i vidovima mog djelovanja. Naime, ako ne slijediš trend, onda ga iz korijena stvaraš. Vrlo davno, u jednom od svojih prvih intervjua rekla sam: «Lakše mi je stvarati modu, nego je slijediti».

Do sada ste izlagali na stotinama izložbi diljem svijeta. Imate li tremu?

Tamo gdje počinje rutina, prestaje umjetnost. Trema je obavezna iz najrazličitijih razloga. Ali, čudan je to feeling kojeg ja imam na premijeri ili na otvaranju izložbe, kada se opraštam od djela koje mi je do jučer bilo opsesija, a danas ga dobrovoljno predajem drugima, s neodoljivom željom da tiho, na prstima pobjegnem s pozornice, sa džepovima punim tuge.

Intervju: Jadranka Dizdar

Jagoda Buić

Carta Canta VII. kolaži 2004-2008.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Gliptoteka
prosinac 2008.- siječanj 2009.